

3. MIKROFILTRACIJA

3.1 OSNOVE

Glejte Praktikum iz biokemijskega inženirstva (Žnidaršič Plazl in Pavko, 2005), str.67-78.

3.2 NALOGA

Na laboratorijski mikrofiltracijski napravi skoncentrirajte celice kvasa v vodni suspenziji z uporabo izbrane membrane, ki ji predhodno določite hidravlični upor R_m . Pri določenih obratovalnih tlakih izmerite odvisnost fluksa permeata in retentata skozi membrano od časa ter iz koncentracij v obeh tokovih določite zadrževalni faktor R . Na osnovi meritev mas, volumnov in koncentracij kvasovk v napajalni raztopini, permeatu in retentatu sestavite snovno bilanco za kvasovke ter določite koncentracijski faktor α , dobitok permeata Δ ter dobitok neprepuščenega dela Φ .

3.3 APARATURA

Glejte Praktikum iz biokemijskega inženirstva (Žnidaršič Plazl in Pavko, 2005), str. 79.

3.4 POTEK POSKUSA

- Preberite navodila za uporabo naprave Sartocoon Mini ter preučite princip njenega delovanja.
- Sestavite modul in si zabeležite karakteristike uporabljene membrane.
- Iz rezervoarja z deionizirano vodo z vklopom batne črpalke poženite mikrofiltracijo pri več različnih podanih ΔP in merite pretok permeata, ko se ΔP ustali. Izmerite tudi temperaturo vode v rezervoarju.
- Iz pripravljene suspenzije kvasa odzemi 5 mL vzorca napajalne suspenzije za določitev koncentracije kvasa (navodilo spodaj).
- Izmerite maso in volumen napajalne suspenzije.
- Iz rezervoarja z napajalno suspenzijo, ki jo ves čas mešate, z vklopom batne črpalke poženite mikrofiltracijo in določite pretok (merite volumen in čas) permeata ter pretok retentata in si zabeležite vrednosti vstopnega in izstopnega P .
- Po končani mikrofiltraciji izmerite volumna ter masi permeata in retentata.
- V napajalni suspenziji, retentatu in permeatu določite koncentracijo kvasa.

Določevanje koncentracije kvasa:

Za pripravo umeritvene krivulje si iz pripravljene suspenzije kvasa s konc. 1 g/L pripravite suspenzije s konc. 25, 50, 75, 100, 150 mg/L ter s fotometrom izmerite optično gostoto (OD) pri valovni dolžini 540 nm. Vzorce permeata, retentata in napajalne zmesi redčite, da pridete v območje vrednosti OD med 0 in 0,3. Iz umeritvene krivulje izračunajte koncentracijo kvasa v vzorcu.

3.5 PODATKI IN MERITVE

Iz podatkov o površini membrane, izmerjenih vrednosti pretoka vode v permeatu ter meritev tlakov pri poskusu z vodo izračunajte transmembranske tlačne razlike ΔP ter pripadajoče flukse J skozi membrano. Na osnovi izmerjene temperature vode iz literature odčitajte njeno

viskoznost. Iz teh podatkov izrišite graf odvisnosti j od ΔP (pazite na enote!) in iz naklona ter na osnovi enačbe 7.9 izračunajte hidravlični upor membrane R_m . Meritve mikrofiltracije kvasa podajte v tabelarični obliki. Podajte izmerjene vrednosti tlakov po njegovi ustalitvi in izračunajte ΔP . Iz meritev pretoka permeata in retentata ter podatka o površini membrane izračunajte fluks skozi membrano. Tabelarično predstavite meritve mas, volumnov in koncentracij kvasa v napajalni suspenziji, v permeatu in koncentratu (retentatu). Na osnovi enačbe 7.4 izračunajte zadrževalni faktor R . Izračunajte tudi koncentracijski faktor α , dobiček permeata Δ in dobiček neprepuščenega dela Φ ter iz masne bilance ocenite izgube.

3.6 REZULTATI

V obliki grafa podajte odvisnost izračunanih fluksov vode od ΔP . Podajte rezultate izračunanih vrednosti hidravličnega upora membrane R_m ter zadrževalnega faktorja R za kvas in ju ustrezno komentirajte. Prav tako podajte izračunani koncentracijski faktor α , dobiček permeata Δ in dobiček neprepuščenega dela Φ ter ocenjene izgube.

LITERATURA:

Praktikum iz biokemijskega inženirstva. Žnidaršič Plazl, P., Pavko, A. Založba UL FKKT, Ljubljana, 2005